

Hajdúföld

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
NYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Cui prodest?

Tizenhárompróbás szabadkőművesajakról hangzott el a szándékos tiltakozás a *Hajdúföld* ama tárgyilagos kérdése ellen: *Cui prodest*, kinek lehetett érdeke az évszázados fényében makulátlanul ragyogó Nagytemplom megbecstelenítése? Milyen elki motívumok vezethették az istentelen gonosztévőket, akik elkövetni merészelték azt a gyalázatos merényletet? Honnan, kitől, vagy kiktől kaphatták az inspirációt, a lélektani indítékot a vakmerő cselekedetre?... Olyan kérdések ezek, amelyek minden időben *elsősorban* érdekelték a nyomozó hatóságokat, mikor valamely hasonlóan titokzatos bűntény szálainak kibogozásához kerestek nyomravezető adatokat. A *Hajdúföld* tehát éppen a nyomozás érdekeit szolgálta, éppen az elvetemült tettesek kézrekerítésének munkáját könnyítette meg az által, hogy ezt a kérdést felvetette. Természetes azonban, hogy csakis lelkiismeretbeli szeplőtelenységének tudatában tehette ezt meg.

Különös és módfelet megdöbbentő hát a közismert páholytestvér-presbiter urnak az egyháztanács plénuma előtt tett ama tájékoztató szemrehányása, hogy „nem restelték felvetni a kérdést akkor, amikor *mi* másfél éve kérdezhettük: *cui prodest?*” Mert csillapodjunk csak le egy kicsit és nézzünk higgadtan, rideg tárgyilagossággal a kérdés szemébe.

Mi restelni való van abban, ha azt követeljük, hogy ne csak a tettesek, hanem a felbujtók, vagy inspirálók is ki-nyomoztassanak? Vagy nem az igazságnak, nem a város tendenciózusan felborított társadalmi életének tartozunk-e azzal, ha tudni akarjuk: milyen forrásból táplálkozott az a lélek, amelyben a templomgyalázás istentelen gondolata megfogamzott? Nem az országnak, nem a nemzetnek tartozik-e azzal minden becsületes magyar ember, hogy az ilyen kártevő elemeket és titokzatos forrásokat mindörökké ártalmatlanokká tegye? Különösen ebben az esetben, amelyben a lelkiismeretlenül intonált kulturharc mindent felborító hullámaikat fogják előreláthatólag hatalmassá növelni azok, akiknek érdekükben áll a közfigyelem elterelése. Vagy talán azt resteljük, hogy az igazság fegyverét szegezzük szembe a hamissággal és álnoksággal? Hogy mindig és mindenkor a keresztyén Magyarország érdekeiért dolgoztunk és nem hunytunk szemet a judeo-liberál-szabadkőműves álapostolok felfelé csörtetése előtt?... Nem, ezt igazán nem resteljük. Sőt büszkéek vagyunk, voltunk és mindenha leszünk is reá.

Azt megengedjük, hogy másfél éve kérdezzék egymástól az apostolok: *cui prodest*, kinek használ a mi munkánk?

Kinek használ az, hogy üldözzük a közélet minden méltatlan és érdemtelen, vagy legjobb lelkiismeretünk szerint arra nem való és kártevő szereplőjét, irtjuk kemény kézzel a társadalom fekélyeit és kinövéseit, kikutatjuk és pellengérré állítjuk a vallás- és hazaelenes machinációkat és féltve örökösünk minden anyagi és erkölcsi kincs fölött, melyet ennek a szerencsétlen hazának meghagyott még az a bűnös múlt, mely vakságában nem nézte: „ki melyik templomba jár imádkozni?” Elhisszük, hogy az álpróféták nem tudják, *cui prodest* a mi törekvésünk? Ők csak a

maguk pozícióját látják, a saját önös érdekeiket, de semmit sem hajlandók magukévá tenni abból, ami a romjaiból felemelkedő keresztyén Magyarország érdeke. Mi pedig egyedül és kizárólag azt szolgáljuk minden tollvonásunkkal...

Ezért felvetjük újból, még erélyesebben és még hallhatóbban a kérdést: *cui prodest?* A gonosztévőkkel egyetemben nyomoztassék ki a felbujtó is! Akinek érdeke volt Debrecen társadalmi életének teljes felborítása, aki minden áron, minden eszközzel tarthatatlan állapotokat akar teremteni Debrecenben...

Andrássy Benes nyilatkozatáról

Budapest, jan. 28. (M. St. t. j.) Benes nyilatkozatáról megkérdezte egy újságíró Andrássy Gyula grófot, aki többek között a következőket mondotta:

— Belenyulnak erőszakosan olyan kérdésbe, amelyhez a világnak semmi köze nincsen és nem veszi észre Benes, milyen szolgálatot tesz annak az ügynek, amelyet támad. Mert végül is Magyarország nemzeti ügynek tekinti a kérdést. Nekünk magyaroknak az adott hatalmi helyzetben csak egy válaszunk lehet, tiltakoznunk minden idegen beavatkozás ellen.

Hatszáz milliót hagyott Lánczy

Pénteken bontották fel Lánczy Leó végrendeletét. A tüneményes pályát megfutott bankvezér 600 milliónyi vagyonának 30 százalékát feleségének, másik 30 százalékát szintén elhalt fivére, Lánczy Gyula özvegyének és gyermekeinek, harmadik 30 százalékát nővérének, Bíró Arminnének hagyta és végül a vagyon 10 százalékát, azaz 60 millió koronát jótékony egyesületeknek hagyományozta.

A legfőbb haditanács feloszlott

Páris, jan. 28. (Nemz. St. tel. jel.) A legfőbb tanács ma tartja utolsó ülését; legközelebb február 28-án ül össze Londonban. A tegnapi ülésről a hivatalos jelentés azt mondja, hogy az értekezlet behatóan foglalkozott a jóváterelés kérdésével. A konferencia egy bizottságot alakított, amelynek feladata, hogy az eddigi eredményeket összefoglalja és a február 28-án összeülő értekezlet elé terjessze.

A csehek a Habsburgok ellen

Budapest jan. 28. (Nemzeti St. tel. jel.) Benes cseh külügyminiszter a prágai parlament tegnapi ülésén beszédében kijelentette, hogy nemcsak Károly királynak de általában minden Habsburgnak a magyar trónra való visszatérése ellen a leghatározottabban tiltakozni kell. Csehország a Habsburg királyság restaurálását elegendőnek tekinti arra, hogy hadat üzenjen Magyarországnak.

Illetékes helyen kijelentik, hogy a Habsburg kérdés nem érdekeli bennünket, mert ez most Magyarországon nem aktuális. A helyzet az, hogy Magyarország teljesen demokratikus, alkotmányos ország, ahol egyedül a nép akaratát a döntő. Minthogy Magyarország 95 százaléka királysági, ennél fogva Benes rosszul van informálva, ha azt hiszi, hogy Magyarországon a köztárs. államformának megvan az előfeltétele.

Uj törvényjavaslatok

Budapest, jan. 28. (N. St. t. j.) A kormány ma Teleki Pál elnöklésével minisztertanács ül össze, amelyen Hegedüs Loránt pénzügyminiszter több fontos és sürgős pénzügyi javaslatot terjeszt be. Ferdinándy Gyula előterjeszti a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslatot, Tomcsányi igazságügyminiszter pedig az új lakásbérrendeletet.

A belügyminiszter helyén marad

Budapest, jan. 28. (Nemz. St. tel. jel.) Illetékes helyen megcáfolják azt az elterjedt hírt, hogy Ferdinándy Gyula belügyminiszter lemondana, illetve megválna tárcájától.

Venizelosz Párisban

Páris, jan. 28. (N. St. t. j.) Venizelosz, volt görög miniszternek ma Párisba érkezett.

Földreform a román szenátusban

Bukarest, jan. 28. (N. St. t. j.) A román szenátus mai ülésén beterjesztették a földbirtokreformról és a választójogról készült törvényjavaslatokat.

Benes megint utazik

Frága, jan. 28. (Nemz. St. tel. jel.) Benes cseh külügyminiszter februárban Rómába utazik. Utjában Bécsen nem érinti.

Trockij és Lenin összevesztek

Koppenhága, jan. 28. (Nemz. St. t. j.) Pétervárról jelentik, hogy *Trockij és Lenin összevesztek*. Lenin kijelentette, hogy *Trockij* elégtelenséget szit a proletárok között s ugy dolgozik, mint egy bürokrata.

Kilépések a kormányzópartból

Budapest, jan. 28. (N. St. t. j.) *Haller István, Ernszt Sándor, Turi Béla* ma felkeresték Teleki gróf miniszterelnököt és közölték vele a kormányzópartból való kilépésüket. Közölték a miniszterelnökkel, hogy nincs szándékukban ellenzékbe menni, de szívesen veszik, ha a kormány visszahelyezkedik a koalíciós alapra. A keresztyén szocialista párt február 1-én, kedden tartja meg döntő értekezletét.

Budapest, jan. 28. (Nemz. St. tel. jel.) *Szmrecsnyi György* kijelentette, hogy azt a hirt, mintha az új párt megalakításának terve meghiusult volna, határozottan megcáfolja. A helyzet nemhogy rosszabbodott volna, de javult. *Lingauer Albin* kijelentette, hogy az *Andrássy-féle* alakulásra szükség van s meg is lesz. *Apponyi* visszatérte után válik azonban a pártalakítás csak újra aktuálissá.

Lengyel-magyar gazdasági kapcsolat

Budapest, jan. 28. (Nemzeti St. tel. jel.) *Dr. Sceitovszky Tibor* kereskedelmi államtitkár a magyar-lengyel kereskedelmi tárgyalásokról a következőket mondta:

— Az eddigi tárgyalások során arra törekedtünk, hogy Magyarország és Lengyel ország között a rendszeres árucseret forgalmat helyreállítsuk, illetőleg meghatározzuk azokat az alapszempontokat, amelyek mellett az áruforgalmat a legcélszerűbben bonyolíthatjuk le.

— A további tárgyalások során megállapítjuk majd, melyek azok a cikkek, amelyek be és kivihetők teljesen, vagy csak meghatározott mennyiségben. A tárgyalásokra alakult albizottságok kedd óta tárgyalnak ezekről a kérdésekről s bár az utóbbi időkben bizonyos differenciák mutatkoztak, remélhető, hogy ezek átalálhatók lesznek.

A horvátok visszasírják Magyarországot

Zágrábról jelentik, hogy a *Horvát Iparos-szövetség* zágrábi nagygyűlésén behatóan foglalkoztak a *Jugoszláv ipar* rendkívüli súlyos helyzetével. Ez alkalommal szóba került az osztrák-magyar gazdasági terület összeomlásának szomorú következménye is. Az erről szóló jelentés érdekes szakasza a következőket mondja:

— Az osztrák-magyar monarchia összeomlása Jugoszlávia iparára nézve azzal a keletlen következménnyel járt, hogy fő beszerzési forrásaitól, *Magyarországtól, Csehországtól, Ausztriától és Németországtól* elvágták. Az a törekvés, hogy a szükségletet vásárlás által a távolabbi külföldről fedezze a jugoszláv ipar, hajótörést szenved az óriási valuta differencia és a kedvezőtlen forgalmi viszonyok miatt. A jugoszláv kormánynak tehát az lett volna az első kötelessége, hogy a nevezett országokkal minél gyorsabban gazdasági kapcsolatot teremtsen és semmiesetre se hagyja ezt a kérdést politikai motívumok miatt háttérbe szorítani.

Nem ezt tette... Nincs más hátra, ha nem akarja a jugoszláv ipar teljes tönkretételét, minthogy minden politikai szemponttól függetlenül *haladék nélkül és közvetlen kereskedelmi és gazdasági tárgyalásokba* bocsátkozik *elsősorban Magyarországgal, mellyel összeköttetése a bolsevik-uralom idején teljesen megszakadt*. Az ideiglenes kompenzációs tárgyalások mellett természetesen iparkodik a belgrádi kormány a végleges és szabályszerű kereskedelmi szerződést megkötni Magyarországgal...

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

HIREK

Almélkodva

hallgatta *Hofer András szabad népe Kossuth Lajos nemzetét amikor a genfi egyetem auldában Apponyi ajkán elzokogta előtte keservét... Almélkodott azon, mi juttatta odáig a szabadság és függetlenség ezeréves mártírnapját, hogy koldusbottal kezében küszöbről-küszöbre járva, cafatokra tépett, megtöretett testét mutogassa idegen népek előtt. Almélkodott azon, hogy ez a meggyalázott nemzet mily Istenbe vetett hit-tel, mily törhetetlen bizakodással viseli szomorú sorsát és mily rettenthetetlen elszántság él szívében igazának kivívásáért. Bizonyára szá-nalom is ébredt a boldog nép szívében szerencsétlen országunk iránt, s a rokonszenv, mely a számalommal karöltve jár, Apponyi utjának egyetlen csekély eredménye lehetett... Egyelőre azt is köszönjük és sietünk elteni magunknak... Ha majd egyszer magyar trikólort lenget ismét a szél szerte a hazdoan, ha majd ütni fog harsányan a föltámadás várvavárl órája, ha egyetlen nagy ünnepre hívnek mind a megszóltat harangok Kárpátoktól az Adriáig akkor... elővesszük újra a svájci rokonszen-zet, mert szükségünk lesz rá... meglehet. Addig féltve féltjük, ápoljuk és őrizzük...*

Vasárnapi istentiszteletek

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban: Kistemplomban délelőtt 9 órakor predikál *Varga Ferenc* s. lelkész. délelőtt 11 órakor predikál *Szele György* lelkész, délután 2 órakor predikál *Gábor András* s. lelkész. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál *dr. Révész Imre* lelkész, délután 5 órakor predikál *Nagy István* vallás-tanító lelkész. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor predikál *Mezey Béla* s. lelkész, délután 2 órakor predikál *Kiss Andor* s. lelkész. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor predikál *Könyves Tóth Kálmán* lelkész, délután 2 órakor predikál *Kalmár Dániel* s. lelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál *Nagy István* vallás-tanító lelkész.

Vasárnapi iskolák: délelőtt 9 órakor a Dóczy-intézetben, Kossuth-u. 75. szám alatt, a nőegyleti árházban tízenegyet órakor, az egyház tanácstermében serdülőknek is, a csapatcai iskolában, a homokkerti imaházban délután 2 órakor a Diakonissza Otthonban, a nyilastelept iskolában és a Nyíl-utca 85. szám aldtt.

A Konfirmált Leányok Szövetsége összejövetelén délután fél 4 órakor bibliát magyaráz *Uray Sándor* lelkész.

A kollegiumi oratóriumban délután 5 órakor sorozatos kátémagyarázatát megkezdi *dr. Révész Imre* lelkész.

A róm. kath. templomban holnap vasárnap fél 7 és 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék. 10 órakor nagymise, utána szent-beszéd. Délután 3 órakor litánia, utána szent-olvasó.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-u. 3.) vasárnap délelőtt 10 órakor *Tóth Szőlős Mihály* hitok-tató segédlelkész végzi az istentiszteletet, délután 3 órakor *Jacobi R. Viktor* h. lelkész mond imát.

— **Nyomozás a Nagytemplom meggyalázói után.** A debreceni államrendőrség megkeresésére a budapesti államrendőrségtől csütörtökön este érkezett meg *Dencő Károly* detektiv fő-felügyelő és *Órkös Ferenc* detektiv-felügyelő, hogy előmozdítsák a nyomozást a Nagytemplom elleni merénylet ügyében. A nyomozás vezetését a belügyminiszter távirati intézkedésére *Sághy Lajos* rendőrfőkapitány vette át, mint-hogy az eddigi nyomozat nem járt kellő eredménnyel. — Itt említjük meg, hogy e hó 25-én jelentették a rendőrségnek, hogy a görög kath. templom kertjébe négy darab döglött kutyát dobtak be. Kiderült, hogy a bedobott döglött állatok nem kutyák, hanem rókok. A tetteseket már el is fogta a rendőrség. Az illetők fiatal-korú mesterlegények; a nyomozás fogja meg-állapítani, miért dobták el a rókokat, melyek-nek bőre tudvalevőleg nagy értéket képvisel manapság.

— **Sacharin érkezett.** A cukorelosztó bizottság értesítette a várost, hogy a sacharin ára 100 kilogramm cukornak megfelelőleg 2525 korona, s a debreceni fogyasztók részére megfelelő mennyiséget utalt ki, mely nemsokára forgalomba hozatik.

— **Leletlen zsidók.** A kabai esendőrség tegnap behozta a kir. ügyészségre *Rosenfeld* Tóbiást és leányát, akiket azzal vádolnak, hogy egy újszülött gyermeket a pöczegödörbe dobtak. Gyermekgyilkossággal vádolják őket. Az ügyészség megindította a nyomozást a gyermekgyilkos zsidók ellen.

A mámoros Csehország

Mérgezett levegőben élnek a csehek

Bécs, jan. 27. — A *Wiener Stimmen* leg-utóbbi számában „Recseg ropog minden...” cím alatt kommentálja a prágai *Narodni Listy* egyik cikkét és a következőket mondja:

— A cseh imperialisták és tulzó hazafiak prágai vezető sajtójában, mely annak idején féktelen demagógiájával és írásban, szóban, valamint a harciaszközökben való mérték-telenségével legfőbb okozója volt annak, hogy Ausztria közölete megfertőződött és maga a birodalom alászállott és összeomlott, — azaz a prágai *Narodni Listyben* néhány nappal ezelőtt *dr. Herben*, az ismert nevű cseh politikus, publicista és egyetemi tanár panaszos cikket írt, mely arra az igazságra emlékeztet, hogy *mindenki abban bűnhődik, amiben vétkezett* *Dr. Herben* „A megmérgezett légkör” címmel írta meg cikkét, melyben így panasz-kodik:

— „Aki kívül töltött el egy esztendőt a mi köztársaságunkon és 1920. végén tért ide vissza, nem tudja magába fojtani meglepetését. Minden erjed és pusztul itt most. Amit a képviselők és szenátorok a parlamentben tárgyalnak, amit a vendéglőkben és kávéházakban beszélnek, amit a prágai és vidéki lapok írnak, mind-mind frázis és szemfényvesztés csak. Az idegennek azt kell gondolnia, hogy mi lázálomban élünk. Pedig mi voltaképpen egy alaposan elmérgesített légkörben élünk, melynek mérges gázait mesterségesen fejlesztik és földalatti csöveken vezetik a nyilvánosság közé. Mi mindannyian belélegezzük azokat és mindannyian megleszünk mérgezve tőlük. Csak nagyon kevés ember van közöttünk, aki magát gázálarc-csal tudta ellátni.

— Ezren és ezren kiáltottak így a világ-háboruban: „Odaadnám az utolsó ingemet, ha a nemzetet szabaddá tehetném általa, levetvén utolsó harisnyámat is, ha a haza szabadságának szüksége volna rája!?”... Nos, a szabadság elérkezett, a szabadság itt van! S imé: hallani sem akarnak az emberek arról, hogy ingüket odaadják, hogy harisnyájukat lehuz-

zák, — pedig nem egyszer törvényes kötele-zettséget teljesítenének vele...

— *A köztársaság tisztán jogtalanságokon, protekción és korrupción alapszik. Legszíveseb-ben vízbe ugornék az ember. Nem hallani mást mint panaszt, elkedvetlenedést és reménytelen-séget. Annnyira van megrontva a levegő...* Hivatalainkban olyan alakok ülnek, akik előtt az uralkodás és kötelesség fogalmai nincsenek eléggé elkülönítve, kik felelősségteljes hiva-talukban nem találnak más munkát, mint alantaik megálázását és megbosszantását...

— A csehek kések voltak a politikában inkább az elkéséredésnek, mint a politikai eredmények tudományos vizsgálatának hódolni. A cseh népnek az a régi tulajdonsága, hogy mindig inkább a hevülésnek és lángolásnak adta át magát, sajnos érvényre jutott a köz-társaságban is. Egész sereg ember van olyan, aki hajlandó azt hinni, hogy a hasznos intéz-mények megteremtése és a közgazdaság rend-behozása nagyon könnyű dolog és játszva is meg lehet csinálni, éppen mint egy bazárt, vagy színházat megalapítani. A *kuruzslók* a tudományos alapon való gyógytudomány ellen-re sem haltak ki. Egy részük lehangolt-ságot, rosszulletet és gyöngeséget idéz elő, más részük megmérgezi a légkört és elége-detlenséget vet el. Még az intelligencia köré-ben is akadnak ilyen kuruzslók. Ezek között ma legjobb idő azokra jár, akik a fősulyt mindég arra helyezték: mikor zavarosak a vi-szonyok és mikor érkezik el valamely újítás kiforrásának ideje.

— A szabadság a szókimondás szabad-ságát is elhozta közénk, de ezeknek az embe-reknek a szókimondás szabadsága csak amnyit jelent, hogy annak segítségével a tagadás és nyers erőszak módszerét meghonosítsák. *Ez a mérges légkör egyre jobban terjed a köztár-saságban és megfertőz mindent, ami növényben van...*

— A mámoros Csehország nem fér a bő-rébe, s nem tud mit kezdeni szabadságával és nagyranőtt határaival...

— **Lesz elegendő szén!** A város világitási vállalatának szénellátása, mióta *Hubert Ottó* főispán vezetésével a küldöttség eljárt a kormányhoz, határozottan javult. Rendesen van világitás, jár a villamos vasut és rendes az áramszolgáltatás. Hogy ez így lesz és így marad, arra reményt nyújt az a levél, melyet *Hegyeshalmy Lajos* kereskedelemügyi miniszter intézett *Hubert Ottó* főispánhoz. A miniszter személyesen utasította a szénügyi kormánybiztost, hogy a régebben is megígért napi 80 tonna szenet feltétlenül le is szállítsa Debrecennek. Közli a miniszter, hogy e hó 9-én 34, e hó 16-án 11 kocsis szenet soronkívül szállított le az északmagyarországi kőszénbánya részvénytársaság, tehát némi tartalékzene is van már a világitási vállalatnak. Naponként 8 kocsis szenet utalnak a városnak, ebből munkanaponként a tatai, salgótarjáni és tokodi bányák 2—2, az északmagyarországi 1 és fél, a dorogi szénbánya pedig fél vagon szenet köteles adni. Külön kap a városi közpénztár havonként 9 kocsis, a mezőgazdasági gépgyár Rt. pedig 300 métermázsas szenet a salgótarjáni bányából. Így hát van szén, az utalás rendes, csak a teher szállítási nehézségeket kell leküzdeni. Mert nem rendesen jön most se a szén. Így az utolsó két nap csak 40—50 tonna jött. Igaz, hogy volt eset, mikor száz tonnánál is több érkezett.

— **Árnforgalmunk Svájccal.** Mint Budapestről jelentik, egyezmény létesült Svájccal, melynek értelmében bizonyos kontingens keretében a magyar kereskedők által Svájcban vásárolt áruk behozhatók. Az erre vonatkozó bejelentések alapján a behozatali engedélyt a pénzügyminisztérium fogja kiadni. A bejelentések határidejét meghosszabbították.

— **A Közművelődési Könyvtár** (Füvészkert-u. 2.) múlt évi forgalma a legmeglepőbb bizonyítéka annak, hogy a maradiaknak gunyolt debrecenieiek mennyire törekszenek a magasabb művelődésre, ha megfelelő módon gondoskodnak nemes vágyaik kielégítéséről. Ugyanis a könyvtár olvasótermét 18,686 egyén látogatta, kik a folyóiratok s lapokon kívül 1850 kötetet olvastak, míg a kölcsönzökből 38,706 egyén 43,165 kötetet kölcsönzött. Tehát a könyvtár összes kötetforgalma 45,013, személyforgalma 57,392 volt. A könyvtár köznapon délelőtt 10—11-ig, délután 4—7-ig, ünnep és vasárnap délelőtt 10—12-ig van nyitva, használata díjtalan.

— **Eljegyzések.** Kovács József—Jenei Mária, Orosz Pál—Oláh Mária, Németi József—Dobi Juliánna, Veres István—Nádasdi Róza, Kertész László—Pásztor Sára, Kaszás Sándor—Miskolczi Juliánna, Tafranka János—Szabó Mária, Vértési Sándor—Major Erzsébet, Dr Horváth Jenő—Pillischer Erzsébet, Nagy Sándor—Dobi Zsuzsanna, Szabó Gábor—Tordik Juliánna, Laszlovszki Ilán—Botka Mária, Lovász Imre—Varga Zsuzsanna, Pénzes Lajos—Tóth Zsuzsanna.

— **Köszönet jótékony adományokért.** A magyar posta tisztviselők országos egyesületének debreceni csoportja özvegy és árva alap javára a következő önkéntes adományok érkeztek: Szöllőssy Mihály pt. altiszt 600, Szabó István könyvkereskedő 125, Rákóczi Mihály pt. igazgató ur 100, Fehér Alfréd pt. felügyelő hiv. o. 100, Boros János pt. altiszt 100, Nagy Péter pt. altiszt 100, Nagy Lajos pt. altiszt 100, Medgyassy Sándor borkereskedő 100, Heripi Ferenc pt. altiszt 50, Salánki József pt. altiszt 50, Nábrádi Imre pt. altiszt 50, Pethő Sándor pt. altiszt 50 korona, mely adományokért ezuton mondok hálas köszönetet az egyesület nevében — Vigh István egyf. pénztáros.

— **Titusz néni meghalt!** Szerte az országban a magyar gazdatársadalom száz meg száz tagjában fog őszinte megilletődést kelteni e kis hír: Titusz néni meghalt. A mindig jóságosan mosolygó, kövér, kedélyes Titusz néni, aki férje, Németh Titusz élelmezőnek oldalán hosszú éveken át vezette a pallagi gazdasági Akadémia hallgatóinak konyháját, átköltözött abba a másik világba, ahol már nem kér enni a sok éhes diákember. — Ki ne emlékezne örömmel vissza a jó Titusz néni, aki annyira szerette a gazdaságait és minden tőle telhetőt megtett értük. A pallagi konyháról nem telt meg arannyal a Tituszék ládája, de a gazdaságoknak ebéd után nem kellett korgó gyomorral a tanuláshoz látni. És amikor a legutóbb úgy fordult, hogy Tituszék elhagyták Pallagot, hej, de sokszor mondta Titusz néni nekünk: „Jobb szeretnék én most is odakünn a Pallagon főzni az uraknak... — E sorokkal utolsó üdvözlőket küldik sirjához a pallagi gazdaságok!

— **Felhívás.** Amerikából visszatérő honosainkat, valamint azokat is, kik Amerikában élő hozzátartozóiktól dollárküldeményeket kapnak, saját érdekükben figyelmeztetem, hogy magukkal hozott, illetve postán kapott dollárjaik beváltásánál ne üljenek fel a lelkiismeretlen valutaüzérek ajánlatainak, hanem az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezethez — ilyen Debrecenben a „Debrecen és vidéke mezőgazdái Hitelszövetkezete” — váltsák be, hol ezen beváltás a rendes napi árfolyamon eszközöltetik. Különböző dollár árfolyamértékének nagyobb változása esetén az érdekelt közönség a napilapok útján tájékoztatva lesz. A dollár mai árfolyama 535—517 korona. — Debrecen, 1921. jan. 26. Rostás sk., városi előjáróság vezetője.

— **Halálozások.** Huminecz Ilona 21 napos, Géresi Kálmán 80 éves, Tóth Mihály 90 éves, Barna Margit 18 napos, Kis Erzsébet 2 hónapos, Tolvaj Andras 48 éves, Hajdu István 13 éves, Nagy Sándorné Seres Gizella 23 éves, Szilágyi Jánosné Győri Erzsébet 67 éves, Tulipánt István 4 éves, Czomba Gizella 13 éves, Nagy Gáborné Bácsi Erzsébet 72 éves, Pintér Lajosné Mándi Irma 34 éves, Vágó Lajos 1 hónapos, Kulcsár Magdolna 1 hónapos, Szilágyi Sándor 3 hónapos, Németh Titusz néni Hellenbeyer Franciska 44 éves, Varga Erzsébet 11 hónapos, Berta Irén 2 hónapos, Jezerniczky László 15 éves, öz. Schindler Károlyné Breznay Rozália 86 éves, Tóth Zsuzsanna 1 hónapos, Kozma Imréné Bojti Róza 37 éves.

— **Vásáry István nyilatkozata.** A presbitérium szerda délutáni ülésén tartott beszédjére vonatkozólag dr. Vásáry István városi tanácsnok a következő sorok közétételét kéri tőlünk: A „Debreceni Független Ujság” 1921. évi január 28-iki számában megjelent közlemény ama részét, amely szerint hivatkoztam egy aktára, amelyben meg van örökítve az a kijelentés, hogy a mai időkben bizalmi pozíciót szabad közműves és református nem tölthet be — mint erre figyelmemet felhívták — többen úgy éreik, mintha ezt a kijelentést, valamelyik hatóság tette volna. Félremagyarázások elkerülése céljából rá kell mutatnom arra, hogy ezt a kijelentést nem közhatóság tette, de ezt senki nem állíthatja, én is beszédemben arra céloztam, hogy a város levéltárában fekvő aktában az van lefektetve, hogy ilyen kijelentések történtek egy köztisztviselővel szemben minden bizonnyal felelőtlenül részéről, amint ez a közlemény befejező részéből is kitűnik.

— **Bérbeadják a lengyel államvasutakat.** Cáfolatok ellenére tartja magát a hír, hogy a lengyel államvasutakat bérbe fogják adni. A legnagyobb parlamenti pártban az eszmének igen sok pártolója van. Az amerikaiak állítólag több mint 500 millió dollárt ajánlottak föl a lengyel kormányának.

— **Házasság kötések.** Jóna Bálint—Kegyes Juliánna, Vigh György—Szegedi Erzsébet, Pelei László—Órsi Eszter, Szabó József—Molnár Juliánna, Szutor Zsigmond—Szenyes Róza, Bajdó Sándor—Varga Eszter, Mészáros József—Faragó Juliánna, Haris Jenő—Molnár Róza, Szabó Gábor—Tiszai Eszter.

— **Baltazár püspök Budapestre.** Budapestre jelentik, hogy *Baltazár Dezső* püspök tegnap Budapestre érkezett, hogy a belügyminiszternek személyesen nyújtsa át a debreceni református egyház presbitériumának ismeretes határozatát.

— **A Magyar Külügyi Társaság előadásai.** Budapestre jelentik, hogy az *Apponyi Albert* gróf elnöklété alatt álló *Magyar Külügyi Társaság* legközelebb előadás-sorozatát fog megkezdeni külügyi vonatkozású közgazdasági kérdésekről. Az első előadást *Popovics Sándor* dr. a társaság közgazdasági osztályának elnöke fogja megtartani: *A brüsszeli konferencia és a népek szövetsége* címen. Ezt követőleg *Heinrich Ferenc* volt kereskedelmi miniszter, a Külügyi Társaság kereskedelmi szakosztályának elnöke: *Kereskedelem politikai elméltedések* címen fog értekezni. Előadásokat fognak még sorozatosan tartani *Hoor-Tempis Mór* egyetemi tanár: *Az európai államok energiagazdálkodása és a békeszerződés*, *György Endre* volt földmívelési miniszter: *A nemzetközi szövetkezeti politika* címen, *Balogh Elemér*, a Hangya vezérigazgatója: *A béke útja* címen és *Horánszky Dezső*, a OKH vezérigazgatója londoni útjának gazdasági tapasztalatairól. A Külügyi Társaság előadásait a Magyar Tudományos Akadémia tanácstermében minden csütörtökön fogja megtartani. Gazdasági körünkben máris nagy érdeklődés nyilvánul meg ez előadások iránt.

— **A nemzetközi vasúti forgalom helyreállítására.** A népszövetség közlekedési bizottsága legutóbb Párisban tartott ülésén a volt ellenes államok egymás közötti intenzívebb vasúti forgalmának újrafelvétele érdekében, szükséges könnyítések kérdésével foglalkozott. Az előadói javaslat a szorosra vett vasútforgalmi intézkedéseken (közvetlen vasúti jegykiadás, expressz vonatok járatása stb.) kívül hangoztatja a nemzetközi egységes utlevélforma (type international) kiadásának szükségességét s követeli, hogy az utazók átmeneti podgyásának megvizsgálása ezentúl szűnjék meg. A párisi értekezleten, amelyen több mint husz állam képviselői vettek részt, szóba került a *Simplon Orient Express* ügye, mely bennünket is közelről érdekel, amennyiben természetesen kívánságunk az, hogy a tervezett express Budapestén haladjon keresztül. — Kiküldötteink rendkívül előékeny fogadtatásban részesültek a francia fővárosban.

— **Magyar konzul Dániában.** A kormányzó *Corninek Smith Louis Harold* vezérigazgató, dán állampolgárt tiszteletbeli m. kir. konzullá nevezte ki Kopenhágába.

— **Új vasutak a Délvidéken.** A háboru alatt taktikai okokból megépített *Boljevici—Batajnica* vonalat rendbehozták és rövidesen átadják a forgalomnak. Tervbevétték a *Zenta—Caka—Nagykikinda* vonalon új vasut építését, amely a *Bánátot* kötné össze a *Bácskával*.

— **Felhívás a volt cs. és kir. 82-es székely gyalogezred volt tagjaihoz!** Felhívom az összes volt közös 82-es tisztokat, valamint altiszt és legénységikart, kik a 82-es ösöknél szolgáltak, hogy bajtársias összefogással megjelenni sziveskedjenek. Összejövetel 1921. február hó 1-én este 6 órakor Budapestén a *Baross kávéház* termeiben lesz. *József utca* és *József körút* sarkon. Egyben felhívjuk azokat, kik akadályozva vannak a megjelenésben, pontos lakcímüket *Sikolya Lajos*, Erdélyi Magyar Székely Szövetség Budapest, *Andrássy utca 93* szám alatt jelentsek be. Az ezredhez tartozók legkisebb igazolványukat is hozzák magukkal.

— **Rendőri hírek. Sérülés.** *Andrássy István* 26 éves püspökladányi lakos mindkét lábát egy főhadnagy megsebesítette vadászat közben. Súlyos sérüléseivel beszállították a közpénztárba. — **Lopások.** *Martariés Mária* Hatvan utca 32. szám alatti cselédleánytól ismeretlen tettes több ezer korona értékű ruháját ellopta. A rendőrség nyomozza a ruha tolvajt. — *Cibere Jánosné* *Lorántffy utca 46.* szám alatti lakos az ugyanott lakó *Lichtmann Ferenc* től, pincéjét feltörve, 40 ezer korona értékű fémhenneműjét ellopta. Letartóztatták *Cibere Jánosné*, aki tettét bevallotta. Eljárás indult ellene.

MA ESTE a „Fogadjunk”

bemutató előadása
lesz a Vígyszínházban

Légiposta Budapest—Miskolc között. Miskolcra jelentik, hogy február 17-ikén indul el az első posta-repülőgép Budapestre. A légi postaközlekedést állandósítják Budapest—Miskolc között.

Akárca minálunk. A „Körösvidék” közli a békéscsabai virilisek névsorát, mely Bohn Mihállyal kezdődik, aki 320,000 korona adóval szerepel és váltakozva a Spitz, Rosenthal, Weisz, Grünvald, Adler, Hollander, Pollák, Schwarcz, Markovics Miksa, Steinberger Izidor kemény hangzású szittyaneveket foglalja magában. S így van ez ennek az elnyomoritott országnak minden részén.

Pórnijárt szarka. Budapestről jelentik, hogy a rendőrbírósg Holén János viceházmestert, aki a lakóktól állandóan lopkodta a fát, 10 botütésre ítélte. Az ítéletet azonban csak akkor hajtják végre, ha az orvosi vizsgálat eredménye kedvező lesz, egyébként 10 hónapi börtönre fogják átváltoztatni.

Korán lesz nyár Párisban. Párisból jelentik, hogy Franciaországban március elsején fog megkezdődni a nyári időszámítás.

Tisztiorvosi tanfolyam. A magyar kir. népjóléti és munkaügyi miniszterium a következő hirdetményt bocsátotta ki: A tisztiorvosi képzést szabályozó rendelet módosítása tárgyában kiadott 22.925—1919. N. M. sz. rendeletnek megfelelően 1921. évi április hó 4-től, június hó 25-ig Budapesten tisztiorvosi tanfolyam és ezt követően tisztiorvosi vizsgálatok fognak tartatni. Felhívom ennél fogva azokat az orvosokat, akik a fent említett tisztiorvosi vizsgára és az azt előkészítő tanfolyamra jelentkezni kívánnak, hogy a 22.925—1919. N. M. sz. rendelet 12. §-ában foglaltak szerint felszerelt kérvényeiket a vizsgálobiztosok közös elnökének dr Fáy Aladár államtitkárnak Budapest Népjóléti és Munkaügyi Miniszterium, Királyi palota címére 1921. évi február hó 15-ig küldjék be. A tanfolyamra vonatkozóan közelebbi értesítést annak vezetője: dr Békésy Géza h. államtitkár (Budapest Népjóléti és Munkaügyi Miniszterium, Kir. palota III. em. 28.) nyújt.

Álarcos bál a Royalban e hó 30-án, vasárnap, kezdete d. u. 4 órakor.

Nykosz-közyűlés vasárnap. Felkérem a Nykosz alapító, pártoló, rendes, rendkívüli és pártoló tagjait, hogy a folyó hó 30-án, d. u. 3 órakor a város háza dísztermében tartandó évszázó és tisztújító közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnök megnyitja a gyűlést és üdvözlő a megjelenteket, meghatározza a határozatképességet, ezután átadja a szót a titkárnak. 2. Titkár felolvassa a jelentést a szövetség 1920. év június havában megtartott közgyűléstől ezen közgyűlésig elért eredményről. Alapszabályok ismertetése. Alapszabályokból kifolyó kiegészítő határozmányok. 3. Elnök és alelnök lemondása. 4. Korelnök székfoglaló és elnök jelölése és választása. 5. Új elnök székfoglalója egyszersmind az új választás megejtése és kihirdetése. 6. Indítványok. 7. Buzdító beszéd és az ülés bezárása. Elnökség.

Klasszikus Ballet előadás. Ch. Perzel Carola ballet növendékeinek vizsgálódása oly nagy sikert aratott, hogy azt közkívánatra, miután sokan nem jutottak jegyhez, holnap vasárnap délelőtt 11 órakor az Urániában megismétlik. A növendékek kiváló szépségű plasztikai mozgásuk és táncaik, melyek az első előadás közönségét meglepték, a holnapi matiné közönségének is kedves műelvezetet fog nyújtani. A műsor, melynek jövedelmének egy része a Rendőrségnyalapot illeti meg: ballet alapgyakorlatok, klasszikus magántáncok, a Faun és a Nymphák nagy mimikai ballet és plasztikai balletgyakorlatokból áll. Jegyeket az Uránia pénztára árusít.

Körvadászat. A köztisztviselők vadász-társulata január 30-án, vasárnap tartja idénzáró körvadászatát az Ebesen. Indulás vasárnap reggel 7 óra 30 perckor vonattal. Elnökség.

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

Ujabb gyilkosság Szolnokon?

Szolnok, január 28. (Nemz. St. tel. jel.) Körülbelül két hete annak, hogy a szolnoki pályaudvaron egy gyermekleány holttestét találták. A nyomozás azóta lázasan folyt a gyermekgyilkosság ügyében. Most újra meg van a maga szenzációja Szolnoknak. *A Tisza partján két női holttestet találtak.* Egyik egy gyermek, másik egy fiatal asszony. A holttestekenszemi erőszak nyoma nincs.

Színház

Oláh Gábor új darabjai. Oláh Gábor a nagytehetségű író két darabot is írt, melyeket előadás végett benyújtott a Csokonai színház igazgatóságának. A két nagy stílusú munka közül az egyik operett, melynek címe „Mámor királynő”. Zenéjét dr Tatay Zoltán szerezte, aki a jőnevű komponisták közé tartozik. Nem új ember egyik szerző sem, mindkettőjüknek több kiváló alkotását ismerjük. Oláh Gábor másik darabja drámai, címe „Férfi temető”. Mindkét darabot előadásra elfogadta a Csokonai színház igazgatósága. Oláh darabjainak próbái közelebb megkezdődnek úgy, hogy még a kora tavaszra bemutatásra kerülnek.

Szemere Gyula bucsuzik Debreczentől. A Vigszínházat súlyos veszteség éri, Szemere Gyula, aki legelső tagja volt, eltávozik, mert a fővárosi szerződése és filmgyári kötelezettsége egy kívánja. Február 5-én, szombaton és 6-án, vasárnap, délután és este tartja jutalomjátékát és bucsufellépését. Az általános szeretett kedvencnek utolsó fellépte egy nagy ünnepi előadás keretében lesz, szenzációs vendégszereplésekkel, kiváló darabokkal egy remek műsor keretében, melyet Szemere Gyula fog konferálni, aki legalább olyan jó konferanszié, mint kuplénekes és színész. Az egész színházi közönség készül a nagy előadásra, melynek jegyeit a Vigszínház pénztára máris árusítja.

Apró hirdetések.

Mintegy
3 hl. bor eladó. Felvilágosítás kapható Miklós-utca 3. alatt. E.

Bolti szolga
mezőgazdasági üzletbe felvétel. Jelentkezni lehet Hunyadi u. 13. szám alatt a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél.

Jó családból
való leány házikisasszony nak ajánlkozik tanyara is Cim a kiadóban.

Koros Sándor
főrti-szabó üzletében Plac-u. 66. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Aranyat
mindenféle ezüstöt brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Forgács István
művészi Bádógos-u

Bélyegzőgyár és vésőintézet
P. ULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Kövérty és Altmann
szűcsök, plác 42. Pannónia épület. Bármilyen u szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Pf. 1108—7—1920.

Hirdetmény

A debreczeni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy dr Csizmás Illés felperesnek, Klein Ignácz alperes ellen 5000 K s jár. iránt indított perében a felbevezetés szóbeli tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1921. évi márc. 5. napján, d. e. 9 órakor hivatalos helyiségében törvényszéki palota I. em. III. sz. tanácssteremben jelenjenek meg, egyszersmind pedig dr Csizmás Illés volt debr. lakos felperes részére, aki ismeretlen helyen tartózkodik, ügygondnokul dr Ember Ernő debreceni ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja a felperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen vagy meghatalmozott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Debrecen, 1921. január 3.

KONDOR sk. pft. elnök.

Eladó ház

Geréby-telegen Kender-utcán sarokház 1 szoba, konyha, istálló, sertésöl 300 négy szögöl területtel azonnali beköltözésre eladó Dezső L. irodája Maróthy-utca 19.

A színházak és mozgósínházak közleményei:
Szombaton (C) bérletben Hermelines nő.
Vasárnap bérletszünetben: Ugyanaz.

Fehér páva. Tragédia a színészvilágból 5 felvonásban. A modern kinematográfia különleges mesterműve ez a film, melynek meséje frappans fordulatokban bővelkedő ragyogó színpompás keretben játszódik le. Mierendorf felejthetetlen játéka, a gyönyörű balletjelenetek elejétől végig nagy hatást keltenek. Bemutatja az Apolló 6 és 8 órakor. Jegyelővétel.

Don Quichotte kisasszony, kalandortörténet 5 felvonásban az Urániában 6 és 8 órakor.

A hercegnő kalandja (a szerelem vára) dráma 6 felvonásban a főszerepben a kitűnő Dagny Servacs elsőrangú alakítást nyújt. — Bemutatja az Arany Bika mozi 6 és 8 órakor.

Holnap vasárnap a mozgósínházakban 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek az előadások.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György**
DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Valutaárfolyamok

Budapest, január 27. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 16'55, font 19'15—30, dollár 494—497, francia frank 36', márka 894—900, lira 19'30—1935, Bécs 83. rubel 263—59, lei 702, szokol 865, svájci frank 79—78, korona dinár 14—14'10, lengyel márka 71 és fél.

A zürichi devizapiacz. Mai jelentés elmaradt.

és vegyes lebélyegzésű pénzt legdrágábban vesz **Román Simon bankiroda**
Debrecen, Kossuth-utca 11
Telefon 903. szám.

Sestakerti szőlő

Andrássy-uton 900 négyszögöl kitűnő terméshozó gyümölcsös, körül lugassal jóvizű szivattyús kut és nádas pajtával eladó, Dezső László irodája Maróthy-u. 19.

Köztudomásu!

hogy aranyért, brilliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi árat fizetem

Benedikt Jenő

óras és ékszerész
Verbőczy-u. 2. sz. Iparkamara.

Tuskófa

valamint Bükfa boksa, szén vagonkélekben kapható

Polyánszky Orest
tűzifa és szénkereskedőnél
Szoboszlai-ut J.B. Telefon 181.

Eladó ház!

Faragó-utcán 6 szobás lakás csinos ház villamos megállónál beköltözhető lakással eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.

Eladó hentesüzlet

Csapó-utcán forgalmas helyen hentes és megszáros üzlet teljes felszereléssel — azonnali átvételre eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.